(קידוש לחצאין דמתניתין - ותניא דאני קדוש)

ואם איתא לילף מדם וכי תימא רבי אלעזר מילתא ממילתא לא גמר והא אמר *ר' אלעזר מנחה שקמצה בהיכל כשרה שכן מצינו בסילוק בזיכין? מנחה ממנחה יליף, מנחה מדם לא יליף ומנחה ממנחה מי יליף והתניא ה) *עד שלא פירקה נפרס לחמה הלחם פסול ואין מקטיר עליו את הבזיכין ו) משפירקה נפרס לחמה הלחם פסול ומקטיר עליו את הבזיכין ואמר ר' אלעזר לא פירקה ממש אלא כיון שהגיע זמנה לפרק אע"פ שלא פירקה כמי שפירקה דמיא, ואמאי ניתיהוי כמנחה שחסרה קודם קמיצה? ז) הא לא קשיא, מנחה לא בריר ח) (ברירה) קומץ דידיה והא בריר (ברירה) קומץ דידיה, וכיון שהגיע זמנה לפרק כמאן דפרקה דמיא אלא ט) מעתה תיהוי כשירים שחסרו בין קמיצה להקטרה דאין מקטירין קומץ עליהן? פלוגתא נינהו רבי אלעזר סבר לה כמ"ד *שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה מקטיר קומץ עליהן.

גופא חביתי כהן גדול רבי יוחנן אמר ח) אינה קדושה לחצאין ור' אלעזר אמר מתוך שקרבה לחצאין קדושה לחצאין, א"ר אחא מאי טעמא דרבי יוחנן? אמר קרא "מנחה מחציתה" ט) הביא מנחה ואח"כ חוצה. *תניא כוותיה דרבי יוחנן חביתי כהן גדול לא היו באות חצאין אלא *מביא עשרון שלם וחוצהו ותניא אילו נאמר מנחה מחצית הייתי אומר מביא חצי עשרון מביתו שחרית ומקריב, חצי עשרון מביתו ערבית ומקריב ת"ל "מחציתה בבקר" מחצה משלם הוא מביא. אמר ליה רב גבידא מבי כתיל לרב אשי י) והא "חוקה" כתיב בה? אמר ליה לא נצרכא אלא להביאה שלם מביתו.

ומי א"ר יוחנן הכי והא איתמר *הפריש חצי עשרון יא) ודעתו להוסיף רב אמר אינו קדוש ור' יוחנן אמר קדוש, יב) ואם איתא ליליף מחביתין וכי תימא ר' יוחנן מילתא ממילתא לא יליף יג) *והאמר רבי יוחנן שלמים ששחטן בהיכל כשירין דכתיב "ושחטו פתח אהל מועד" יד) שלא יהא טפל חמור מעיקר? דעתו להוסיף *שאני *דתניא טו) מלאים אלא שלמים (כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם) ואמר רבי יוסי אימתי בזמן שאין דעתו להוסיף אבל בזמן שדעתו להוסיף קדוש.

רב בחביתין כמאן ס"ל אי כר' אלעזר ליליף מחביתין וכי תימא רב מילתא ממילתא לא יליף והאמר רב טז) מנחה קדושה בלא שמן *(ובלא לבונה) שכן מצינו בלחם הפנים, בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא? על כרחך רב כר' יוחנן ס"ל. גופא אמר רב מנחה קדושה בלא שמן יז) (ואין דינה כעשרון חסר) שכן מצינו בלחם הפנים, בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא, ושמן ולבונה יח) קדש האי בלא האי, והאי בלא האי שמן שכן מצינו בלוג שמן של מצורע לבונה שכן מצינו בלבונה הבאה בבזיכין רבי חנינא אמר

*) [illegible]

רש"י

ואם איתא · ודם לא קדש לחצאין לילף מנחה מדם : שקמצה בהיכל כשרה · ואע"ג דדינה בעזרה כשאר קרבנות : שכן מצינו בסילוק בזיכין · כ) דהוא בהיכל אלמא דהוכא קמיצה בהיכל דסילוק היינו קמיצה : עד שלא פרקה · למערכת לחם הפנים בשבת : הלחם פסול · דהויא לה מנחה שחסרה קודם קמיצה ואמרינן לקמן (דף ט:) מן המנחה פרט לשחסרה ובלחם הפנים [נ] גופיה אמר לקמן (דף יב) [קדש קדשים] היא שאם נפרסה אחת מחלותיה כולן פסולות : משפרקה נפרס לחמה הלחם פסול · אף ע"ג דלאחר סילוק, כא) (א) (מלא) נפרס פסולה דהוי שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה ואמרינן לקמן (דף ט:) דלמ"ד דמקטירין קומץ עליהן שירים אסורים באכילה : ומקטיר עליו כב) בזיכין [דלא] גמרינן ממנחה : כג) הגיע זמנה לפרק · שסבת של שבוע כדאמר בפרק תמיד נשחט (פסחים נח·) מוספין כבש בזיכין בשבת [ג] : קודם קמיצה · דהא עדיין לא פירקה ומיפסל כדאמר לקמן מן המנחה פרט [ד] לכשחסרה מכשיעור אלמא לא יליף מנחה (ב) ממנחה : לעולם מנחה ממנחה יליף ולא דמי לחם הפנים לשאר מנחות דמנחה לא בריר קומץ דידה · שהכל ביחד הלכך קודם קמיצה ליכא למימר כמאן דקמצה דמיא דהא מחוסרי מעשה : אבל לחם הפנים בריר קומץ דידהו · דקאי כד) בבזיכין באפי נפשיה הלכך משהגיע זמנה לפרוק כמאן דקמצה דמיא : כה) ולאו פלוגתא היא · לקמן במתניתין : מנחה מחציתה · "מנחה תמיד מחציתה בבקר" [ה] ונומר כו) הביא מנחה שלימה של עשרון דאין מנחה פחותה מעשרון ואח"כ כז) [ו] חוציה : מחציתה · משמע מחציתה של שלימה (ג) שלפניו : ומאי כי מצריך קרא להביא שלם למצוה בעלמא ולעולם אם קדשה לחצאין כח) (מקודש) ואינה יוצאה שוב לחולין : והא חוקה כתיב בה · "חק עולם לה' וגו'" (ויקרא ו) כט) [ז] דמשמע מתוך שלם : אלא להביא עשרון שלם מביתו · אבל לענין קידוש בכלי שרת אם רצה מקדש לחצאין : ודעתו להוסיף · להשלים עשרון כדאמרינן לקמן בפרק המנחות והנסכים (דף קג·) דאין מנחה פחותה מעשרון דהאומר "הרי עלי חצי עשרון" מביא עשרון שלם : ואם איתא · הנבי חביתין אינו קדוש : ושחטו · בשלמים [ח] כתיב : שלא יהא טפל · מעמד בעזרה · וכיון שעזרה כשרה כל שכן היכל נג) (שלם) כשר דלא תהא עזרה שהיא טפל חמורה מן העיקר · אלמא יליף היכל מעזרה : מלאים · שיהיו מלאים סלת : אין מלאים · שאין מלאים נג) (ממש) המורקים סלת אלא מלאים כל העשרונות שקדש בתוכו שלמים הן : ורב · דאמר במפריש נד) חצי עשרון שאינו קדוש : מסכיסין · ולקדוש : מילתא ממילתא לא יליף · הלכך שאר מנחות [ס] לא (אמר) נה) דליכא (מ)חביתין דמחביתין דין הוא דלקדשו לחצאין אבל שאר מנחה לא : מנחה קדושה בלא שמן · אם נתן עשרון סולת בכלי שרת נו) אע"פ שאין שם שמן [ז] ולא יצא לחולין וצריך להביא שמן והקריבה : שכן מצינו בלחם הפנים · שהיא מנחה ואין בה שמן אבל לבונה יש בה כגון בזיכין : מנחת נסכים · נז) הבאה עם כל הזבח כדכתיב בתמיד (במדבר כח) עשירית האיפה סלת למנחה בלולה בשמן וגו' ואין בה לבונה : על כרחך כרבי יוחנן ס"ל · בחביתין דלא קדשה הלכך גמר שאר מנחות מחביתין : הא בלא הא · שמן בלא סלת ובלא לבונה, ולבונה בלא שמן וסלת, נח) שכן מצינו בבזיכין שמקדשין את הלבונה בלא שמן וסלת, ואי קשיא הא איכא לחם הפנים בהדייהו, לאו פירכא היא שהרי אינו מתקדש עם הלבונה בבזיכין ומיהו אשכחן דכלי שרת מקדשין לבונה שבתוכן בלא שמן וסולת :

תוספות

מנחה שנקמצה בהיכל כשרה שכן מצינו בסילוק בזיכין · ואם תאמר אמאי לא קאמר כדי שלא יהא טפל חמור מן העיקר כדאמר בסמוך גבי שלמים ששחטן בהיכל וגבי כהנים נכנסין בהיכל ואוכלים קדשי קדשים ושירי מנחות וי"ל דהתם כתיב (ויקרא ג) פתח אהל מועד (שם ו) בחצר אהל מועד שייך למימר שלא יהא טפל חמור מן העיקר לפי שתלה הכתוב באהל מועד :

מקטיר עליו את הבזיכין · פירש בקונטרס דלא גמרינן ממנחה ולא היה לו לפרש כן דלקמן (דף ט:) פריך מינה למ"ד שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה אין מקטיר קומץ עליהן ומשני רבי אלעזר היא גם שמועה זו אין לפרש לייתב :

מאי טעמא דרבי יוחנן · ואית לימא משום דיליף מדם ושמא קבלה היה בידו טעם זה א נמי כדפרישית לעיל דלאפוקי דרבי יוחנן מפרש ר' אלעזר טעמא [יב] דמתוך מ)* (ראשון ראשון קדוש ולית ליה דרבי יוסי) :

ולרבי חנינא עשרון למה נמשח למנחת חוטא · תימה אמאי חצי עשרון למה נמשח לרבי חנינא דלקמן בפ' שתי מדות (דף פז·) מוכח דנמשח למנחת חביתין ומנחת חביתין טעונה שמן ולבונה וי"ל משום דמתחילה היו מקדשין המנחה של חביתין בביסא עם השמן והיה גנאי בדבר מא) להוציא לכלי חול אחר שנתקדשה ולכך נמשח חצי עשרון מב) וטעם זה אנו צריכין נמי לרבי יוחנן דאמר לעיל דאינה קדושה לחצאין דאחר שנתקדשה שלימה היה גנאי להוציאה מכלי שרת לכלי חול וצריך טעם השתא לרבי חנינא שלא היו מערבין בביסא המנחה עם השמן אלא בתוך הביסא עצמה היה זה לצד אחד וזה לצד אחר שאם היה הכל מעורב לא היו יכולין אחרי כן לחלק בחצי עשרון מפני לוג ומחצה שמן שהיה עודף על החצי עשרון ולכל"ע נמי צ"ל כן דבמתניתין דשתי מדות (שם) מוכח שהיו מחלקין הסולת בחצי עשרון והשמן במדה שהיה מחזקת לוג ומחצה ואם תאמר לר"מ דאמר לקמן בפ' שתי מדות (שם) דשני עשרונות היו במקדש אחד גדוש ואחד מחוק ובמחוק

עין משפט נר מצוה

כט א מיי' פי"ב מהל' מעה"ק הלכה יב:

ל ב מיי' פ"ב מהל' תמידין ומוספין הלכה טז:

לא ג מיי' שם הלכה יג:

לב ד מיי' פי"א מהל' פסה"מ הלכה כ:

זבחים סג.

לג ה מיי' פי"ג מהלכות מעה"ק הלכה ב:

לד ו מיי' פי"ב מהלכות מעה"ק הלכה ה:

לקמן פו:

רא ת מרי' פ"ל ול"ל דרי' דאמר ראשון ראשון קדוש

[לקמן פ. וש"נ]

שיטה מקובצת

פרקה ממש אלא : לו] חצי עשרון דלא קדיש כמאן ס"ל בחביתין אי כרבי אלעזר דאמר דקדושה לחצאין ניליף נמי מפריש חצי עשרון מחביתין וחיבות שאינו קדוש נמחק : לה] אמר בחביתין דחביתין כר' דלקדש לחצאין דהא קרבי לחצאין אבל : לו] בכלי שרת קדיש אע"ג : לז] נסכים הבאות עם תודה כדכתיב גבי תמיד : לח] שמן ושלא [illegible]

שיטה מקובצת

א] עד שלא פרקה · ללבונה ובזיכין : נפרס לחמה · נחסר לחמה : הלחם פסול ואינו מקטיר משום דאינו יכול להביא מתוך ביתו והלאות חסרון הלחם · תרגו"ה : ב] משפרקה · שהורם קומצה דהיינו הבזיכין · תרגו"ה : ג] תהוי כמנחה שחסרה קודם קמיצה · אלא ש"מ דלא יליף ממנחה אבל מ"מ עד שלא פרקה נפרס לחמה הלחם פסול משום דכתיב היא אבל משפרקה נפרס לחמה כו' כשר דלא כתיב ביה היא דהוא לא מיירי לאחר שהגיע זמנו לפרוק שאין עליה עוד שם לחם הפנים [illegible] ראוהו דלא יליף ממנחה איך אמרינן משפרקה נפרס לחמה פסול ומקטיר עליו כו' והלא זה לא ידעינן אלא משום דיליף ממנחה שחסרו שירים בין קמיצה להקטרה דפסולה ומקטיר עליה הקומץ ואמאי והלא לא יליפינן ממנחה ר"ל כיון שראוי פסול קודם שפרקה [illegible]

נפרס : כב] עליו את הבזיכין דלא : כג] שהגיע זמנה : כד] פרט לשחסרה אע"ה מכשר אלמא : כה] דקאי בזיכין באפי : כו] ולאו פלוגתא : כז] תומר הבא : כח] ואח"כ חוצה דמחציתה משמע וחד"א : כט] נמי קדוש ואינה : ל] דמשמע עיכובא שאם שינה בה והביאה לחצאין לא קדשה הס"ד ומה"ד לא נצרכא קרא דכתיב מחציתה דמשמע מתוך : לא] עשרון שלם ביחד מביתו : לב] חיבות שלם נמחק : לג] מלאים המורקים

מ] דמתוך הס"ד ומה"ד ראשון ראשון קדוש ורב לית ליה דר' יוסי · גליון דרב תנא הוא ופליג א"נ לא שמיע ליה · תו"ח : מא] להוציאה בכלי חול : מב] עשרון א"נ משום שהיו מודדין אותו בעשרון והעשרון היה מקודש משום מנחת חוטא תנאי הוא להביאו אח"כ בכלי שאינו מקודש ובזה ניחא למה נמשח חצי לוג משום שהי' קודם לכן בלוג שהיה קדוש משום לוג שמן של מצורע · תו"ח :

א) אולי צ"ל דכן עדיף לן טעמא. דסתם דבחביתין אינו קדוש לחצאין כמו טעמא דדעתו להוסיף :

לח

הגהות צ"ק [illegible]

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה משפרקה וכו' דלאחר סילוק ממלא נפרס : (ב) ד"ה קודם קמיצה וכו' ממנחה כס"ד ואח"כ מ"ה מנחה לא בריר לעולם מנחה : (ג) ד"ה מחציתה · וכו' שלפניו · כס"ד ואח"כ מ"ה למצוה ומאי כי :

גליון הש"ס תוס' ד"ה מנחה כו' לפי שתלה הכתוב באהל מועד · עיין זבחים דף י ע"ב תוספות ד"ה כל :

קושיות

תשובות